

Vallankumousliike ja naisten äänioikeus

Saint-Simonin ajoilta asti on sosialistinen liike ollut naisten oikeuksien uskollinen puoltaja. Suuri saksalainen sosialistijohtaja August Bebel oli todellakin oikeassa ennustaessaan, että naisten vapautus tapahtuu sosialismin kautta ja ainoastaan, yksistään sen kautta. Odottamattomat tapahtumat vallankumousliikkeessä viime kuukausien ajalla ovat osoittaneet todeksi sen kuuluisan lauseen, jolla Bebel lopettaa kirjansa "Nainen ja sosialismi". "Huolimatta kaikesta on maailma meidän, työläisten ja naisten!" Naisten äänioikeusasian voitoista Euroopassa viime aikoina kuuluu kaikki kunnia vallankumoukselliselle työväenliikkeelle. Yksinpä "Jus Suffragii", kaikkien maiden konservatiivisten suffragettien äänenkannattaja on pakotettu myöntämään joskin hyvin vastenmielisesti, että jokainen naisten äänioikeusasian voitto on sosialistisen ja muun työväenliikkeen aiheuttama, koska sanottujen liikkeiden levottomuus ohjaa konservatiivisten hallitusten toimintaa ja koska niiden vaatimuksiin kuuluu myös äänioikeuden myöntäminen naisille.

Sensuurin läpi silloin tällöin pujahtaneesta sanasta tai lauseesta voimme hiukan aavistaa sitä suurta työväen nousua, mikä on ollut kehityksessä viime kuukausien ajalla. Kansan pohkerrokset kaikissa maissa ovat julistaneet vaatimuksiensa mailmalle, ja kaikkialla on heidän vaatimuksiinsa sisällytynyt myöskin vaatimus naisten vapauttamisesta. Venäjällä, Saksassa, Puolassa, Itävallassa, Italiassa, Ranskassa, Belgiassa, Hollannissa, Sveitsissä, Ruotsissa, sanalla sanoen kaikissa maissa on naisen asemassa tapahtunut muutoksia, joiden tapahtumiseen normaali-ajoina olisi tarvittu vähintään vuosisata. Venäjän vallankumouksen ensimmäinen suuri työ oli naisten vapauttaminen. Ja muiden maiden naiset katkivat kahleitaan niissä vallankumouksellisissa muutoksissa, jotka ovat seuranneet aselevon allekirjottamista.

Saksan naisten odottamaton vapautuminen.

Seuraavana aamuna kumouksen jälkeen heräsivät Saksan naiset täydellisillä kansalaisoikeuksilla varustettuina. Tuo voitto oli heille niin odottamaton ja pikainen, että he tuskin tiesivät mitä siitä ensin ajatella. Heidän omien sanojensa mukaan "annettiin kaikille 20 ikävuootta täyttäneille miehille ja naisille täydet kansalaisoikeudet — ei rajoitettu, vaan yleinen, salainen ja suora äänioikeus koko valtakunnassa, kaikissa maakunnissa ja kaikissa kunnissa."

Saksan työläisnaisten mielipiteistä äsken saadun äänioikeuden suhteen kertoo "Gleichheit". Clara Zetkinin toimittama Saksan työläisnaisten äänenkannattaja seuraavaa:

"Vuosisatojen kahleet on murs-

kattu yhdessä yössä. Eilispäivään asti olivat vanhan vallan pitäjät uhkamielisesti ja tahallisesti sulkuna uuden ajan syntymiselle. Tänäpäivänä he ovat kukistettuna, juuriltaan irtirevitettyjä, murretuttuja, uupunuita ja heidät lakaistaan historian rikkaläjään. Eilispäivään asti olivat Saksan naiset orjuutettuja ja sortettuja, jotka suurilla ponnistuksilla saivat edes vähäisiäkin oikeuden myönnytyksiä. Tänäpäivänä ovat Saksan naiset vapaimmat naiset maailmassa. Heillä on nyt täydelliset ja yhtäläiset oikeudet, samoin kuin miehilläkin.

"Kenen ansioksi on tämä meidän vapautemme ja tasa-arvoisuutemme luettava? Sille suulle vallankumousmyrskylle, joka puhkesi kautta Saksanmaan mahtavalla, voittamattomalla voimalla marraskuun 9 päivänä. Jo kauan olivat sen pilvet leijaillleet taivaalla. Myrskyn enteet kävivät uhkaavammiksi ja kuumemmiksi. Vallanpitäjiltä ei puuttunut varoituksia myrskyn tulosta, mutta he olivat sokeita niitä näkemään. Vallankumousliike saavutti voittoisan mahtinsa ja asetti valtaan ne joille heidän työnsä antoi etuoikeuden, sotilaille ja työmiehille. Kuitenkaan ei tässä valtavassa nousussa unohdettu kolmattakaan tekijää — naisia. Saksan naiset, iloitkaa! Teillä on syytä iloon."

Naisten äänioikeuden myöntämistä joudutetaan Hollannissa.

Yhtäkkiä ovat kaikki eri puolueet alkaneet kannattaa naisten äänioikeutta. On otaksuttu että asia ei tulisi eduskunnassa esille ainakaan yhteen vuoteen ja että silloinkin sen puoltajilla tulisi kiivas yhteenotto konservatiivien kanssa, kuten tavallisesti. Nyt sen on tullut päivän kysymykseksi ja tulee se ehkä lähitulevaisuudessa ratkaistavaksi konservatiivienkin luvattua sille kannatuksensa. Mikä on syynä tähän tavattomaan mielenotukseen? Vallankumouksellinen työväenliike, joka kasvaa päivä päivältä voimakkaammaksi ja uhkaavammaksi. Sen voimaa peläten pikkuporvaristo on pelotettu ja pakotettu myöntämään naisillekin äänioikeuden niin kauan kun vanhan vallan pitäjillä on vielä hallussaan sellaiset linnotukset kuin äänioikeus ja parlamentti, joiden turviin he voivat vetäytyä vallankumouksellista työväestöä pakoon.

Naisten äänioikeus Sveitsissä.

Naisten äänioikeuskysymys Sveitsissä oli melkein nukkuisissa aselevon allekirjotuksen aikana. Yhtäkkiä se alkoi osottaa hereilläolon merkkejä ja ponnahti esille poliittiselle arenalle tärkeänä päivän kysymyksenä. Miksi? Syynä oli vallankumouksellinen yleislakko joka puhkesi samana päivänä kuin aselepo allekirjotettiin. Kun yleislakon keskuskomitea esitti vaatimuksensa, oli vaatimusten joukossa järjestyksessä toisena naisten poliittinen

vapautus. "Asema oli erittäin hämmäntävä," sanoo eräs porvarisrouva. Me uskomme sen. Tunemme niin suurta osanottoa suffragette-merkoja kohtaan, jotka koettivat hoivata sairasta pienokaisistaan — naisten äänioikeusasiaa — ja yhtäkkiä huomasivatkin sen nousevan kehdostaan täysikokoisena naisena ja asettuvan vallankumouksellisten työläisten rinnalle. Kaikista huolimatta pitivät suffragetit velvollisuutenaan "esittää olemassaolonsa" ja Bernissä pitämässään konferenssissa päättivät asettua kannattamaan radikaalien ohjelmaa perustuslakien muutoksessa, sisältyen siihen myöskin naisille äänioikeuden myöntäminen. Liberaalinen sekä sosialistipuolue esittivät edustajahuoneessa ehdotuksen, että naisille myönnettäisiin äänioikeus sekä oikeus päästä kaikkiin yleisiin virkoihin. Naisten äänioikeusasiaan tulevaisuus Sveitsissä näyttää nykyään hyvin lupaavalta.

Naisten äänioikeus Belgiassa.

Belgian työväenpuolue tervehdytti kotiin jälleen palaavaa kuningastaan Brusselissa julistuksilla, joissa vaadittiin yleistä ja yhtäläistä äänioikeutta kaikille sukupuoleen katsomatta sillä Belgias-

sa oli yhä käytännössä omaisuudelle perustuva äänioikeus. Belgian naiset seurasivat esimerkkiä esittäen vapautus vaatimuksensa ja lähettäen julistuksen työväenpuolueelle, jossa vaadittiin että puolue liittyy vaatimustensa joukkoon naisten äänioikeusvaatimuksen välittämättä siitä tulisiko naisten äänioikeusvaatimus työläisten mielestä lisäämään taantumuksellisen katoolisen puolueen voimaa taikka ei.

Naisten äänioikeus Ruotsissa varma.

Työväen vallankumoukselliset mielenotukset Ruotsissa ovat aiheuttaneet hiukan muutoksia äänestyslaeissa, jotka heikentävät vanhoillisen alahuoneen konservatiivien valtaa yrittäessä tappaa uudistuksellisia lakiehdotuksia, m. m. yleistä naisten äänioikeutta.

Ranska jällellä muista.

Yksinpä Puolankin junkkeripiiristä Paderewskin hallitus on liittänyt naisten äänioikeuden Puolan uuteen perustuslakiin, mutta Ranska, keuhuttu mailman vapauttaja, on siinä vähemmän kadehdittavassa asemassa, että se on enään ainoa huomattampi kansakunta joka kieltäytyy yhä

(Jatkoa toisella sivulla)

Kuuluuko farmari omistavaan luokkaan?

En tiedä kuinka tämän kysymyksen selvittely kiinnittää naisten mieltä, mutta kun tämä Toveritar on meille Canadian suomalaisille ainoa puoluelehti, jota voimme lukea, niin totta kai naisilta saa anteeksi, vaikka siihen miehetkin hiukan töhertää.

Ylläolevalla otsakkeella oli Toveritaren maaliskuun 18 p. numerossa artikkeli, jota minä en halua tässä kumota, vaan ainoastan täydentää. Mainitun artikkelin kirjoittaja koskettele vain velka- ja vuokra-farmareita. Näiden asema ei todella ole sen kummempi kuin kontrahti-maïnarinkaan, vaikka vain "halkomainarin", ja tietysti he kuuluvat omistamattomaan luokkaan. Mutta jos emme halua ummistaa silmiämme sille tosialle, että on farmareita semmoisikään, jotka omistavat sekä maansa että koneistonsa ja karjansa, niin me saamme farmareita sekä omistavaan että omistamattomaan luokkaan. Mutta tämä omistuskysymys ei olekaan se perustus, jonka päällä voisimme vetää selvää luokkarajaa farmareitten keskuudessa, sillä se, josko 160 eekkerin farmari omistaa maansa eli ei, ei paljoakaan merkitse, kun hän on kuitenkin saman nykymisjärjestelmän alainen. Mutta jos me asetamme kysymyksenalaiseksi: kuuluuko farmari sortajiin vai sortettuihin, riistajiin vai riistettyihin, kapitalisteihin vai työläisiin, niin saamme selvemmän rajan ja myöskin suuremman osan farmareita mukaan, sillä pienviljelijä, joka tekee suurimman osan työstään itse, olipa hän sitte velaton tai velallinen, kuuluu jälkimmäisiin, jotavastoin suurviljelijä, joka teettää työnsä toisilla eli palkkaväellä, olipa hän sitte maan omistaja tai vuokratiljelijä, ehdottomasti kuuluu edellisisiin. Kun me nyt näin olemme päässeet selvälle siltä, mihin luokkaan kuulomme, niin tulisi meidän hön.

myöskin tietää että näiden luokkien — suurviljelijäin ja pienviljelijäin — välillä vallitsee etujen ristiriita, tai muuten menevät luokkarajat taas sekasin. Meillä ei ole suurviljelijäin kanssa muuta kuin yksi näennäinen yhteinen etu: Se että nisun hinta olisi korkea. Mutta kun me tiedämme että nisun hinnan loppujen lopuksi määrää se kuinka halvalla farmari pystyy nisua tuottamaan, niin tämäkin etujen yhteisyys katoaa, sillä pitkä työpäivä, halvat palkat merkitsevät halvempaa koneistoa, halvempaa työvoimaa ja suurviljelijä käyttää näitä molempia. Se merkitsee siis nisun tuotokustannusten ja nisun hinnan alentamista alentamalla työpalkkoja. Me pienviljelijät, jotka teemme itse työmme, saamme nauttia pitkästä työpäivästä ja alhaisista palkoista alhaisen nisunhinnan muodossa.

Näin me pikkufarmarit huomaamme kuinka läheisesti meidän etumme ovat yhdistetyt muun palkkatyöväestön kanssa, kuinka sama soveltuu meille mikä heillekin. Sentähden tulisi meidän aina edistää voimiammo mukaan työväestön aseman parantamista, sen järjestämistä, työpäivän lyhentämistä ja palkkain korottamista. Mutta palkkain korottaminen ei silti rajota kapitalistien nykymisnähdollisuuksia, niin kauan kuin heillä on vapaus keinotolla tuottellamme. Sen rajoittamiseksi me tarvitsemme parlamentaarista voimaa, ja sitäkin me voimme hankkia ja käyttää yhteisesti muun työväestön kanssa, välittämättä siitä, omistammeko maamme ja työvälineemme tai ei, sillä pikkufarmarin omistusoikeus kaikissa tapauksissa ei merkitse muuta kuin että hänellä on pala maata, jossa hänellä on oikeus raataa voimiansa muun päässeet selvälle siltä, mihin luokkaan. Hän on ostanut oikeuden työ-

I. Wester.